

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. februar 2023
Kontor: Straffuldbyrheds-konto-
ret
Sagsbeh: Julie Mørkholt Schlie-
mann
Sagsnr.: 2023-0030-8130
Dok.: 2692588

Besvarelse af spørgsmål nr. 57 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 57 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 57 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren såfremt Justitsministeriet finder, at straffuldbyrdelseslovens (SFBL) § 57, stk. 3, opfylder EMD’s krav som beskrevet i præmis 45 i FRIEDENSBURG v. POLAND, begrundede dette? Såfremt Justitsministeriet ikke mener, at dette er tilfældet, bedes ministeren oplyse dette.”

Svar:

1. Det fremgår af straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 1, at en indsat, i det omfang det er praktisk muligt, har ret til at føre telefonsamtaler. Adgangen til at føre telefonsamtaler kan dog nægtes, hvis dette findes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen, jf. straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 2.

Det følger af straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 1, jf. stk. 6, jf. § 56, stk. 1, at en indsat i en lukket institution har adgang til at føre telefonsamtaler med bl.a. den advokat, der har været beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag, uden at telefonsamtalen optages, påhøres eller aflyttes. Det samme gælder telefonsamtaler med de øvrige personer eller myndigheder, der er nævnt i straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1.

Det følger endvidere af straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 3, jf. stk. 2, at øvrige telefonsamtaler i lukkede institutioner som udgangspunkt optages, påhøres eller aflyttes, medmindre dette ikke findes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen. Vurderingen af, hvorvidt udgangspunktet fraviges, beror på en konkret vurdering i den enkelte sag. Der henvises desuden til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 59 og 60-61 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

2. Justitsministeriet kan generelt henvise til ministeriets besvarelse af 31. august 2021 på spørgsmål nr. 1249 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, hvoraf det fremgår, at det er Justitsministeriets vurdering, at straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 3, jf. stk. 2, ikke rejser spørgsmål i forhold til artikel 8 i

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK). Som det fremgår af besvarelsen, har Justitsministeriet ved denne vurdering lagt vægt på, at indsatte i lukkede fængsler efter de nævnte regler i straffuldbyrdelsesloven har ret til at føre uovervågede telefonsamtaler med deres advokat, ligesom udgangspunktet om aflytning i øvrige tilfælde skal fraviges, hvis dette ikke findes nødvendigt af ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen.

Justitsministeriet lagde i den forbindelse endvidere vægt på, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har udtalt, at en vis kontrol med indsattes korrespondance er påkrævet og ikke i sig selv uforeneligt med konventionen, men at EMD har slået fast, at korrespondance mellem en indsat og dennes advokat nyder en særlig beskyttelse.

Det er Justitsministeriets vurdering, at EMD's domme af 22. januar 2008 i sagen *Bobel mod Polen* (20138/03) og af 27. april 2010 i sagen *Friedensberg mod Polen* (44025/08) ikke giver anledning til at ændre på ovennævnte vurdering.

I begge domme behandler EMD spørgsmålet om indsattes mulighed for føre uovervåget brevkorrespondance i et fængsel i henhold til EMRK artikel 8. Det bemærkes, at de to omtalte domme ikke angår den polske lovgivnings forenelighed med EMRK artikel 8 generelt, men den konkrete anvendelse heraf i to sager.

I sagen *Bobel mod Polen* havde det polske fængselsvæsen bl.a. foretaget et indgreb i retten til respekt for korrespondance efter EMRK artikel 8 ved at censurere den indsattes brevkorrespondance med sin familie. EMD konstaterede, at der efter polsk lovgivning var hjemmel til at foretage indgrebet. Det var herefter afgørende for EMD, om indgrebet i den konkrete sag var ”nødvendigt i et demokratisk samfund”. Hertil anfører EMD følgende i dommens præmis 64:

“Having regard to the fact that the Government failed to submit any arguments making it possible to assess the need for censorship of the applicant's correspondence with his family the Court cannot but conclude that the requirements of Article 8 § 2 were not complied with.”

I sagen *Friedensberg mod Polen* fandt EMD, at det polske fængselsvæsen bl.a. havde foretaget indgreb i retten til respekt for korrespondance efter EMRK artikel 8 ved at censurere den indsattes brevkorrespondance til sin bank. Også i denne sag var der efter polsk lovgivning hjemmel til at foretage indgrebet, og det var herefter afgørende for EMD, om indgrebet i den konkrete sag var ”nødvendigt i et demokratisk samfund”. Hertil anfører EMD følgende i dommens præmis 45:

“The Court notes that, unlike in the case of *Kwiek* (see *Kwiek v. Poland*, cited above, §§47-49), the Government failed to submit any arguments making it possible to assess the need for censorship of the applicant’s correspondence with his bank and the aim of such interference with his right under article 8 § 2 were not complied with. [...]”

Som det fremgår, angår de to omtalte domme ikke den polske lovgivnings forenelighed med EMRK artikel 8 generelt, men den konkrete anvendelse heraf i to sager.